

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia lipca 2011 r.

**Pan
Piotr MAKS
Wojewódzki Inspektor Ochrony
Środowiska
w Łodzi**

LLO-4101-10-02/2011
P/11/121

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Łodzi, zwanym dalej „WIOŚ”, kontrolę realizacji „Krajowego planu gospodarki odpadami 2010” w zakresie likwidacji mogilników.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 czerwca 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli - na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Inspektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność WIOŚ w zakresie objętym kontrolą.

1. Według stanu na początek 2009 r. na terenie województwa łódzkiego znajdowało się 17 zinwentaryzowanych mogilników oraz 6, których istnienie było domniemane bez wiedzy na temat ich dokładnej lokalizacji. Inspektorat dysponował wiedzą, pochodzącą z otrzymywanych² materiałów oraz dokumentów własnych³, o liczbie istniejących na terenie województwa łódzkiego mogilników, ich wpływie na środowisko oraz stanie zabezpieczenia składowisk przed dostępem osób postronnych.

Dysponując wynikami badań laboratoryjnych próbek gleby i wód z rejonu mogilników o znanej lokalizacji, pobranych i przebadanych przez Państwowy Instytut Geologiczny

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Statystyczno – opisowych: od Państwowego Instytutu Geologicznego opracowania z 2003 r. „Inwentaryzacja i badanie wpływu składowisk przeterminowanych środków ochrony roślin na terenie woj. łódzkiego”; od Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opracowania „Stan mogilników na dzień 31 grudnia 1999 r.”; od Urzędu Marszałkowskiego danych statystycznych

³ WIOŚ kontrolował mogilniki w roku 1993, w celu ich identyfikacji

(PIG) w 2003 r., Inspektorat miał wiedzę o stopniu i skali stwierdzonego wówczas przenikania do środowiska składowanych substancji niebezpiecznych. W związku z zamieszczonymi w opracowaniu PIG badaniami wskazującymi na nieszczelność składowisk i emisję do gleby niebezpiecznych substancji, WIOŚ realizując w latach 2004 – 2008 „Wojewódzki program monitoringu”, wykonał monitorujące badania gleby wokół mogilników⁴.

Z własnej inicjatywy WIOŚ skontrolował w styczniu 2009 r. jeden mogilnik zlokalizowany w Kazimierzowie (gm. Zadzim). W wyniku kontroli stwierdzono, że teren składowiska jest ogrodzony betonowym płotem, oznaczony tablicą informacyjną o rodzaju składowiska i o istniejącym zagrożeniu dla zdrowia i życia ludzi w przypadku kontaktu ze składowanymi odpadami. Ponadto stwierdzono istnienie w pobliżu mogilnika miejsc z nielegalnie składowanymi odpadami komunalnymi i w związku z tym zostało wydane zarządzenie pokontrolne nakazujące właścicielowi terenu (samorząd Gminy Zadzim) zlikwidowanie nielegalnych składowisk odpadów.

2. WIOŚ w porozumieniu z Wojewodą Łódzkim - uwzględniając zalecenia i wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska - ustalił kierunki działania i cele planowanych kontroli oraz roczne plany działań kontrolnych WIOŚ na lata 2009 – 2011.

W planach tych nie przewidywano na lata 2009 – 2010 celu działania kontrolnego pn. „likwidacja mogilników - nadzór nad realizacją zadań ujętych w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010”. Wynikało to z faktu, że samorząd wojewódzki rozpoczął realizację I etapu likwidacji mogilników dopiero w połowie roku 2010. Cele działania kontrolnego związanego z mogilnikami zapisano w planie działania WIOŚ na rok 2011 i zapis ten miał związek ze zlikwidowaniem w 2010 r. siedmiu mogilników⁵, zaplanowaniem przez samorząd wojewódzki kontynuacji likwidacji mogilników w 2011 r. oraz uchwaleniem „Krajowego planu gospodarki odpadami 2014”⁶.

3. Przedstawiciele WIOŚ brali udział w dokonywanych przez Urząd Marszałkowski w Łodzi komisyjnych odbiorach częściowych (po wydobyciu i przekazaniu przeterminowanych środków ochrony roślin do spalarni odpadów) i końcowych (po zrehabilitowaniu terenu) prac likwidacyjnych siedmiu mogilników, realizowanych w ramach I etapu ich likwidacji. Uczestnicząc w tych odbiorach stwierdzano każdorazowo prawidłowe zlikwidowanie składowisk oraz zrehabilitowanie terenów skażonych opierając się na wynikach badań i dokumentacji przedstawionej przez wykonawcę. Na podstawie dokumentacji powykonawczej opisującej

⁴W 2004 r.: Bogumiłów, Charzyna, Kazimierzew (gm.Zadzim), Księża Wólka, Dobków; w 2005 r.: Modlna; w 2006 r.: Sierzchów I i Sierzchów II i w 2008 r.: Modlna.

⁵ W wyniku zrealizowania przez samorząd wojewódzki I etapu likwidacji mogilników, w tym zainstalowanie sieci monitoringowej wód podziemnych na terenie sześciu zlikwidowanych mogilników

⁶ Uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010r. (MP Nr 101, poz. 1183)

zlikwidowanie w 2010 r. siedmiu mogilników oraz zrekultywowanie terenów po tych składowiskach, unieszkodliwienie wydobytych przeterminowanych środków ochrony roślin (dokumentowane kartami przekazania odpadu i protokołami zniszczenia w specjalistycznej spalarni odpadów niebezpiecznych) i zawierającej substancje niebezpieczne wydobytej gleby i ziemi, kamieni, betonu i gruzu z mogilników (dokumentowane kartami przekazania odpadu na specjalistyczne składowisko odpadów) i zainstalowanie sieci monitoringowej wód podziemnych, WIOŚ wystawił Urzędowi Marszałkowskiemu w Łodzi poświadczenia osiągnięcia efektu ekologicznego w związku z jego wystąpieniem do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi o dofinansowanie zadania „likwidacja mogilników na terenie woj. łódzkiego”.

4. Ustalony w Regulaminie organizacyjnym WIOŚ podstawowy zakres wykonywanych zadań był zgodny z określonym w art. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska⁷, tj. prowadzenie kontroli w jednostkach organizacyjnych korzystających ze środowiska. Działalność kontrolna jest planowana i prowadzona w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i właściwego miejscowo wojewody, analizę dotychczasowych kontroli oraz sugestie zgłaszane przez organy samorządowe z terenu województwa. W zakresach czynności pracowników pionu inspekcji i monitoringu zapisano obowiązek wykonywania kontroli przestrzegania przepisów prawnych i decyzji administracyjnych ustalających warunki użytkowania środowiska, w szczególności w zakresie ochrony wód, gospodarki ściekowej, ochrony środowiska przed odpadami, ochrony gleby.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

⁷ Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287